

CHECKLIST

This is a quick checklist for your initial assessment of competition infringement risks.

A full-fledged scrutiny is complex and might require expert legal advice.

	YES	NO
☐ Does anyone representing your company ever speak to or contact your company's competitors?		
☐ Do you or your employees attend trade association meetings or industry conferences?		
☐ Are your competitors your business partners?		
☐ Are you in a joint venture with your competitors?		
☐ Are your competitors your customers or suppliers?		
☐ Do you compete with your distributors?		
☐ In your industry, do employees move frequently between competing businesses?		
☐ Do your employees seem to have information about your competitors' prices or business plans?		
☐ Do you enter into exclusive contracts for long periods with customers or suppliers?		
☐ Do your agreements contain joint selling or purchasing provisions?		
☐ Do your agreements contain requirements to share sensitive confidential information?		
☐ Does your business impose resale restrictions on your distributors, agents or customers?		

(Source: ICC, Why Complying with Competition Law is good for Your Business)

What to do in case of infringements of competition

LENIENCY. Businesses that come forward to report their own involvement in a restrictive agreement may enjoy immunity or reduction of fines (under the leniency programme of the Commission for Protection of Competition of the Republic of Serbia). To qualify for leniency, applicants must admit their involvement in the restrictive agreement, provide all available and relevant evidence and co-operate fully with the CPC.

COMPLAINTS. If you have information or evidence that a competitor, supplier, customer or any other business is infringing competition law:

CALL THE CPC ON
+ 381 (0)11 3811 911

EMAIL THE CPC AT
office@kzk.gov.rs

The Member States of the European Union have decided to link together their know-how, resources and destinies. Together, they have built a zone of stability, democracy and sustainable development whilst maintaining cultural diversity, tolerance and individual freedoms. The European Union is committed to sharing its achievements and its values with countries and peoples beyond its borders.

This publication was produced with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of the Twinning partners and do not necessarily reflect the views of the European Union.

Republic of Serbia
MINISTRY OF TRADE,
TOURISM AND TELECOMMUNICATION
COMMISSION FOR PROTECTION
OF COMPETITION
MINISTRY OF FINANCE
Department for Contracting and Financing
of EU Funded Programmes

This project is funded by the
European Union

#EY
3A TE6E

TWINNING PROJECT
**FURTHER DEVELOPMENT OF
PROTECTION OF COMPETITION
IN SERBIA**

ANTITRUST COMPLIANCE

Compliance with competition rules is good for your business.

Be responsible and adopt a competition compliance programme!

(Image from CMA, Competition Law Risk, A short guide)

COMPETITION BENEFITS

Competition provides lower prices, better quality and more choice, **and fosters innovation and economic efficiency**: it provides undertakings with strong incentives to be more efficient than their rivals, reduce their costs, and to be innovative.

Competition enforcement protects businesses and consumers from anti-competitive behavior that can increase prices, reduce rivalry, raise barriers to entry or even exclude efficient competitors from the market. Increased competition creates **opportunities for businesses, including small and medium sized firms**, to enter markets and grow.

Healthy competition enables businesses to purchase **goods and services at the best prices**.

Conservative estimates of harmful effects of cartels

	EU	US	UK	Netherlands
Price Effect	10 – 15 %	10 %	10 – 15 %	10 %

(Source: OECD)

RISKS OF NON-COMPLIANCE

Non-compliance with competition law may have a serious negative impact on your business and its reputation with existing and potential customers. Undertakings which commit a competition infringement may be fined in the amount of up to 10% of their annual turnover.

Customers and others who have suffered harm may bring actions for **damages** if they have been affected by infringements of competition.

Compliance programmes will help you avoid three "forbidden areas" under competition law

1. **CARTELS AND OTHER FORMS OF PROHIBITED HORIZONTAL AGREEMENTS**. They cover a range of illegal arrangements between competitors, including

- competitors discussing and/or exchanging information on prices they will charge to their customers, as well as on commercial terms, rebates, surcharges and promotions (**PRICE FIXING**)
- competitors agreeing not to compete in certain geographic areas or for certain customers (**MARKET SHARING**)
- competitors colluding to affect the outcome of public procurement procedures (**BID RIGGING**)

2. **PROHIBITED VERTICAL AGREEMENTS**. Some provisions in agreements between companies at different levels of the supply chain, typically distribution agreements between suppliers and re-sellers, may restrict competition, e.g. fixing resale price or limiting the territory/customers on/to which the products may be resold.

3. **ABUSE OF DOMINANT POSITION**. A company with substantial market power (e.g. high market shares, usually > 40%, combined with other relevant factors) might be in "dominant position". Just being dominant is not illegal, but the abuse of such position will be. Examples of abuse may include predatory pricing or unjustified refusals to deal.

ЧЕК ЛИСТА

Ово је кратка чек-листа за иницијалну процену могућег ризика од повреде конкуренције.

Детаљна процена представља сложен поступак и може вам бити потребан стручан правни савет.

	ДА	НЕ
☐ Да ли неки од представника ваше компаније разговара са или ступа у контакт са вашим конкурентима?		
☐ Да ли ви или ваши запослени учествујете на састанцима привредних удружења или струковним конференцијама?		
☐ Да ли су ваши конкуренти истовремено и ваши пословни партнери?		
☐ Да ли имате заједничко улагање са вашим конкурентима?		
☐ Да ли су вам конкуренти ваши купци или добављачи?		
☐ Да ли су и ваши дистрибутери ваши конкуренти?		
☐ У сектору економије у којем послујете, да ли запослени често прелазе из једне фирме у другу, које су међусобно конкуренти на тржишту?		
☐ Да ли се чини да ваши запослени поседују информације о ценама или пословним плановима ваших конкурената?		
☐ Да ли склапате ексклузивне уговоре другог трајања са вашим купцима или добављачима?		
☐ Да ли ваши уговори садрже одредбе о заједничкој продаји или куповини?		
☐ Да ли ваши уговори садрже обавезу размене осетљивих поверљивих информација?		
☐ Да ли ваша компанија намеће ограничења својим дистрибутерима, заступницима или купцима?		

(Извор: Међународна привредна комора (ИСС), Заштито је усклађивање са Законом о заштити конкуренције добро за ваше пословање)

Шта урадити у случају повреде конкуренције

ПОКАЈНИЧКИ ПРОГРАМ. Учесници на тржишту, који добровољно пријаве своје учешће у рестриктивном споразуму, могу бити ослобођени обавезе плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције или им тај износ може бити значајно умањен (у складу са покајничким програмом Комисије за заштиту конкуренције). Како би се квалификовали за покајнички програм, подносиоци пријаве морају признати своје учешће у рестриктивном споразуму, дати све расположиве и довољне доказе о постојању повреде и у потпуности сарађивати са Комисијом.

ИНИЦИЈАТИВЕ. Уколико располажете сазнањима или доказима да конкурент, добављач, купац или било који други учесник на тржишту, крши правила заштите конкуренције:

ПОЗОВИТЕ КОМИСИЈУ НА ТЕЛЕФОН
+ 381 (0)11 3811 911

ПОШАЉИТЕ И-МЕЈЛ КОМИСИЈИ
office@kzk.gov.rs

Земље чланице Европске уније су одлучиле да споје своја знања, ресурсе и судбине. Оне су заједно изградиле зону стабилности, демократије и одрживог развоја док су задржале културолошку разноликост, толеранцију и слободу појединца. Европска унија је посвећена дељењу својих постигнућа и својих вредности са земљама и народима изван својих граница.

Ова публикација је сачињена уз финансијску подршку Европске уније. Њен садржај је искључиво одговорност Твининг партнера и не одражава нужне ставове Европске уније.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ,
ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Сектор за уговарање и финансирање
програма из средстава ЕУ

Овај пројекат финансира
Европска унија

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

ТВИНИНГ ПРОЈЕКАТ
**ДАЉИ РАЗВОЈ ЗАШТИТЕ
КОНКУРЕНЦИЈЕ У СРБИЈИ**

УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРАВИЛИМА
О ЗАШТИТИ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Усклађивање са правилима конкуренције је добро за ваше пословање!

Будите одговорни и усвојите програм усклађености са правилима о заштити конкуренције!

Извор: Бриџанско шело за заштити конкуренције (CMA), Competition Law Risk, Крашак водич

ПРЕДНОСТИ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Конкуренција обезбеђује ниже цене, бољи квалитет и већу разноврсност понуде, **убрзава иновације и економску ефикасност**: учеснике на тржишту снажно подстиче да буду ефикаснији од својих конкурената, да смање трошкове и буду иновативни.

Спровођење правила заштите конкуренције штити учеснике на тржишту и потрошаче од анти-конкурентског понашања, које може водити повећању цена, смањењу конкурентског притиска, стварању баријера за улазак на тржиште, па чак и искључењу ефикасних конкурената са тржишта. Очувањем и унапређењем конкуренције стварају се **повољнији услови за улазак, пословање и раст учесника на тржишту, укључујући мала и средња предузећа**.

Ефективна конкуренција омогућава набавку производа и услуга по најповољнијим ценама.

Конзервативне процене штетних ефеката картела

	ЕУ	САД	УК	ХОЛАНДИЈА
Ценовни ефекат	10 – 15 %	10 %	10 – 15 %	10 %

(Извор: OECD)

РИЗИЦИ НЕУСКЛАЂЕНОСТИ СА ПРАВИЛИМА ЗАШТИТЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Неусклађеност са правилима заштите конкуренције може имати значајан негативан утицај на пословање и репутацију учесника на тржишту. Учесници који учине повреду конкуренције могу бити санкционисани плаћањем новчаног износа у висини до 10% од укупног годишњег прихода.

Купци и други оштећени могу затражити накнаду штете проузроковане повредом конкуренције.

Програм усклађености са правилима о заштити конкуренције помоћи ће вам да избегнете три „забрањене области“, а то су:

1. КАРТЕЛИ И ДРУГИ ОБЛИЦИ ЗАБРАЊЕНИХ ХОРИЗОНТАЛНИХ СПОРАЗУМА између учесника на тржишту, укључујући:

- разговоре и размену информација између конкурената о ценама које ће наплаћивати својим купцима, као и о комерцијалним условима, попустима, додатним накнадама и промоцијама (ОБЛИЦИ УТВРЂИВАЊА ЦЕНА);
- договоре између конкурената да се не такмиче у одређеним географским подручјима или за одређене купце (ПОДЕЛА ТРЖИШТА);
- договоре између понуђача како би штетно утицали на исход поступака јавних набавки (ТЗВ. НАМЕШТАЊЕ ЈАВНИХ НАБАВКИ).

2. ЗАБРАЊЕНИ ВЕРТИКАЛНИ СПОРАЗУМИ. Неке одредбе у споразумима између учесника на тржишту који послују на различитом нивоу производње или дистрибуције, а најчешће споразуми о дистрибуцији између добављача и њихових купаца-трговаца, могу ограничити или спречити конкуренцију – нпр. одређивањем цене у даљој продаји, ограничавањем територије/купаца на којој/којима се може вршити даља продаја као и поделом тржишта.

3. ЗЛОУПОТРЕБА ДОМИНАНТНОГ ПОЛОЖАЈА. Учесник на тржишту који има значајну тржишну снагу (нпр. велики тржишни удео, често > 40%, у комбинацији са другим релевантним факторима) може имати „доминантан положај“. Такав положај, сам по себи, није противзаконит, али злоупотреба таквог положаја јесте. Примери злоупотребе могу бити „предаторске“ цене или неоправдано одбијање пословања.